

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z 9 lutego 2017 r.

w przedmiocie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ram prawnych restrukturyzacji zapobiegawczej, drugiej szansy i środków zwiększających skuteczność postępowań restrukturyzacyjnych, upadłościowych i w zakresie umorzenia oraz zmieniającej dyrektywę 2012/30/UE, przesłanym przy piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości z 9 stycznia 2017 r. nr DL-II-8561-2/17/5, przedstawia następujące uwagi do projektu.

Zgodnie z projektowanym art. 10 ust. 4 dyrektywy państwa członkowskie zobowiązane są zapewnić, żeby zatwierdzenie planu restrukturyzacji przez organ sądowy lub administracyjny następowało w terminie 30 dni od złożenia wniosku. Krajowa Rada Sądownictwa, dostrzegając potrzebę niezwłocznego procedowania w tego rodzaju sprawach, zwraca jednak uwagę, że zatwierdzenie planu restrukturyzacji przez sąd z zachowaniem 30 dniowego terminu w określonych sytuacjach może okazać się z obiektywnych przyczyn utrudnione lub niemożliwe, w szczególności gdy zajdzie konieczność skorzystania z opinii biegłych sądowych. Podkreślenia wymaga, że dyrektywa zakłada obligatoryjne zatwierdzanie planu restrukturyzacji przez organ sądowy lub administracyjny w sytuacji, gdy plan restrukturyzacji może doprowadzić do pokrzywdzenia określonej grupy osób (zgłaszających sprzeciw) lub przewidujących nowe finansowanie. Rozpoznanie tego rodzaju spraw niejednokrotnie będzie wymagało wiadomości specjalnych, w związku z tym organ sądowy lub administracyjny powinien zachować możliwość przedłużenia terminu, gdy jest to uzasadnione stanem faktycznym sprawy.

Zgodnie z projektowanym art. 15 ust. 1 dyrektywy państwa członkowskie zobowiązane są zapewnić możliwość wniesienia odwołania do sądu wyższej instancji od orzeczenia o zatwierdzeniu planu restrukturyzacji. Proponowane rozwiązanie doprowadzi do istotnego

przemodelowania obowiązującego w Polsce systemu prawnego, w którym odwołania od orzeczeń sędziego-komisarza wydawanych w toku postępowania restrukturyzacyjnego rozpoznawane są poziomo przez ten sam sąd w składzie trzech sędziów (art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne; Dz. U. z 2016 r., poz. 1574 ze zm.). W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa należałoby rozważyć możliwość zachowania przez państwa członkowskie w określonych sytuacjach prawa do wprowadzenia lub pozostawienia już funkcjonującego poziomego odwołania od orzeczeń w sprawie zatwierdzenia planu restrukturyzacji. W przeciwnym razie model restrukturyzacji wprowadzony w Polsce w 2015 r. będzie wymagał ponownej przebudowy, co do której brak jest uzasadnionych podstaw. Poza tym rozpoznawanie odwołania przez sąd wyższej instancji istotnie wydłuży procedowanie w sprawie zatwierdzania planu restrukturyzacji, co przeczy idei i celom przewidzianym w dyrektywie.

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca również uwagę, że obowiązek nakładany na kadre kierowniczą polegający na należyтым uwzględnianiu interesów wierzycieli i innych zainteresowanych stron (projektowany art. 18 lit b dyrektywy) może wykluczać się z podstawowym obowiązkiem tych osób dbania o interes podmiotu, którym kierują. Nie można zapominać o tym, że osoby kierujące przedsiębiorstwem mogą ponosić odpowiedzialność cywilną lub karną za działania na szkodę podmiotu zarządzanego. Wydaje się, że pozostałe obowiązki kadry kierowniczej przewidziane w projektowanym art. 18 dyrektywy związane z obowiązkiem podejmowania działań mających na celu minimalizowanie strat, zapobieganie niewypłacalności oraz unikaniu działań, które zagrażają rentowności przedsiębiorstwa, w sposób należyty i wystarczający zabezpieczają interesy wierzycieli i innych zainteresowanych stron.

Przyjęcie projektowanego art. 28 dyrektywy będzie wymagało dokonania przeglądu i ewentualnego dostosowania obowiązującego stanu prawnego oraz przygotowania i wdrożenia odpowiednich rozwiązań technicznych, umożliwiających dokonywanie czynności procesowych drogą elektroniczną w zakresie przewidzianym w tym przepisie.